

Sygn. akt I CSK 699/13

POSTANOWIENIE

Dnia 14 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa A. O.

przeciwko S. C.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 sierpnia 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 11 czerwca 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący odwołał się do występowania potrzeby wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie a nawet na wystąpienie w sprawie zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), to nie występują te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Odwołanie się do przesłanki zawartej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania, że powołany przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości nie doczekał się należytej wykładni, bądź niejednolita jego interpretacja wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów. W takim wypadku strona powinna przedstawić na czym polegają te rozbieżności, ze wskazaniem konkretnych orzeczeń (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Wskazana rozbieżność orzecznictwa wynikająca z niejednolitej wykładni wskazanego bądź wskazanych przepisów musi mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Dodać się godzi, że nie wyczerpuje tej przesłanki odmienny sposób interpretacji lub stosowania przepisów prawnych przez sąd pierwszej i drugiej instancji w danej sprawie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2003 r., I PK 577/02, OSNAPiUS 2003, nr 15, poz. 1).

Chodzi tu więc o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub wskazanie,

że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z ich rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, a nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepublikowane).

Skarżący wskazał na potrzebę dokonania wykładni art. 369 ust. 2 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, udzielenie odpowiedzi na pytanie czy przepis ten należy interpretować łącznie z art. 23 ust. 1 pkt 3 tej ustawy oraz na istnienie zagadnienia prawnego tj. czy zwrot wniosku zgłaszającego wierzytelność w toku postępowania upadłościowego z uwagi na nieuzupełnienie braków formalnych pozostaje bez wpływu na ocenę zakresu wierzytelności umorzonych postanowieniem kończącym postępowanie upadłościowe oraz czy w świetle art. 369 ust. 2 wierzytelności takiej nie można uznać za wierzytelność, która mogła zostać zgłoszona w toku postępowania upadłościowego.

Istotnym zagadnieniem prawnym w omawianym znaczeniu jest taki problem z zakresu wykładni lub stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepublikowane). Powołanie się na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych na gruncie przytoczonych przepisów prawa, na tle których ono powstało. Poza tym, skarżący powinien wykazać, że zagadnienie to jest istotne dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r.,

I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243).

Zgodnie z treścią art. 369 ust. 2 umorzeniem objęte są wierzytelności umieszczone na liście wierzytelności oraz wierzytelności, które mogły zostać zgłoszone, jeżeli ich istnienie stwierdzone było dokumentami upadłego.

Umorzone mogą zostać wierzytelności ujęte na liście wierzytelności oraz takie, które nie zostały zgłoszone, ale pod warunkiem że ich istnienie było potwierdzone dokumentami upadłego.

Sąd Apelacyjny trafnie zatem przyjął, że postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 24 maja 2011 r. jako dokument urzędowy zgodnie z art. 244 k.p.c. stanowi dowód tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone. W oparciu bowiem o treść tego postanowienia Sąd rozstrzygał czy wierzytelność przysługująca pozwanemu była objęta tym postanowieniem i została umorzona, w konkluzji stwierdzając, że postanowienie to nie obejmowało swym skutkiem wierzytelności pozwanego.

Godzi się przy tym zauważyć, że pozwany nie dokonał skutecznie zgłoszenia swoich wierzytelności stwierdzonych tytułami wykonawczymi w postępowaniu upadłościowym. Pozwany wezwany do uzupełnienia braków formalnych zgłoszenia wierzytelności nie dokonał ich uzupełnienia; zwrócone zgłoszenie wierzytelności z uwagi na braki formalne nie wywarło żadnych skutków prawnych.

Fakt, że upadły dysponował wyrokami zasądzającymi wierzytelności pozwanego był bezsporny, jednakże niezamieszczenie jej w spisie wierzycieli i wykazie tytułów wykonawczych uniemożliwiło działanie syndyka skierowane na ochronę praw wierzycieli.

Wykładnia językowa nie nasuwa także wątpliwości co do prawidłowego rozumienia sensu przepisu art. 23 ust. 1 pkt 3 p.u.n. pozostającego w zgodzie ze społeczną doniosłością postępowania upadłościowego i potrzebami praktyki.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).